

DECIZIE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Dascalciuc Mihail, reprezentat de avocatul
Violina Munteanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dascalciuc Mihail
împotriva lui Rusu Mihail, intervenienți accesorii Primăria xxxxx, Instituția Publică
”Agenția Servicii Publice” și Serviciul Cadastral Sângerei cu privire la actualizarea
planului cadastral prin corectarea erorilor, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea
imobilului, cu demolarea gardului și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 06 septembrie 2016 Dascalciuc Mihail a depus o cerere de chemare în judecată
împotriva lui Rusu Mihail, intervenienți accesorii Primăria xxxxx, IP „Agenția Servicii
Publice” și Serviciul Cadastral Sângerei solicitând actualizarea planurilor cadastrale a
terenurilor, prin corectarea erorilor în Registrul Bunurilor imobile, care a fost admisă
în legătură cu înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral
xxxxx și respectiv cu nr. cadastral xxxxx, amplasate în xxxxxx și compensarea
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în baza titlului de autentificare a
dreptului deținătorului de teren este proprietarul lotului de teren cu nr. cadastral xxxxx
amplasat în xxxxx. Gospodăria lui se învecinează cu gospodăria pârâtului, care a
devenit proprietar în urma tranzacției de vânzare-cumpărare încheiat cu soții Belciug
Mihail - Harceva (Belciug) Maria, în anul 1988.

Reclamantul a invocat că terenul ce-i aparține cu drept de proprietate l-a primit
mai devreme decât anul 1993 după cum este indicat în titlul de autentificare a dreptului
deținătorului de teren. În anul 1982 pe acest teren a fost construită casa de locuit, în
perioada când în vecinătate, locuiau soții Belciug, de comun acord cu care au decis ca
fiecare proprietar a-1 terenului său să cedeze câte o porțiune mică de teren din
proprietatea sa pentru a fi folosit, în comun, pentru depozitarea gunoiului.

Reclamantul a menționat că terenul a fost folosit în comun și a continuat să fie
comun chiar și când pârâtul a devenit proprietar al terenului. Însă, la sfârșitul anului

2014 pârâtul și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra terenului și a construit un gard între gospodării. Porțiunea de teren de lângă hat pe care a cedat-o reclamantul anterior pentru a fi folosită în comun și-a atribuit-o pârâtul. Ca urmare, casa de locuit a reclamantului servește ca zid de hotar între aceste două gospodării.

Reclamantul a mai indicat că i-a fost afectat peretele casei prin faptul că sub fereastră și lângă peretele casei pârâtul crește păsări domestice (rațe), care fac murdărie. Astfel, acel perete este în mizerie și nu are acces pentru a-l îngriji. Mai mult ca atât, pârâtul în mod abuziv a ocupat terenul care nu-i aparține astfel, folosindu-se de eroarea care a avut loc în momentul în care în sat au fost efectuate măsurări ale gospodăriilor.

Ulterior, la 21 august 2017 reclamantul, reprezentat de avocatul Violina Munteanu a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat actualizarea planurilor cadastrale a terenurilor cu nr. cadastral xxxx și respectiv cu nr. cadastral xxxxx, amplasate în xxxxxx prin corectarea erorilor, cu modificarea hotarului dintre gospodăriile lui Dascalciuc Mihail și Rusu Mihail conform actului de constatare din 13.04.2017, cu obligarea pârâtului de a nu crea obstacole în folosirea terenului și a muta gardul conform parametrilor indicați în actul de constatare, compensarea cheltuielilor judiciare și indicarea în hotărârea instanței de judecată că aceasta servește drept temei pentru rectificarea înscrierilor în registrul bunurilor imobile (f.d. 63).

Prin încheierea din 21 septembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei s-a dispus înlocuirea părții în proces ÎS „Cadastru” cu succesul său în drepturi IP „Agenția Servicii Publice”.

Prin hotărârea din 15 ianuarie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Dascalciuc cu privire la actualizarea planului cadastral prin corectarea erorilor, cu obligarea de a nu crea obstacole în folosirea imobilului, prin demolarea gardului și compensarea cheltuielilor de judecată; s-a dispus actualizarea planurilor cadastrale a terenului cu nr. cadastral xxxxx ce aparține lui Dascalciuc Mihail și a terenului cu nr. cadastral xxxxxx ce aparține lui Rusu Mihail, amplasate în xxxxxxx prin corectarea erorilor conform actului de constatare din 13 aprilie 2017, cu efectuarea și includerea următoarelor modificări privind stabilirea hotarului: - p. 1 la distanța de 1,5 m față de gardul de metal existent spre bunul imobil nr. cadastral xxxxx; - p. 2 la distanța de 2,3 m de la colțul constricției 01 - casă individuală de locuit, spre bunul imobil nr. cadastral xxxxx (colțul gardului de metal existent), segmentul de hotar de la p. 1 la p. 2 pe linie dreaptă, de la p. 2 la p. 3 pe perimetrul gardului din metal, de la p. 3 la p. 9 pe perimetrul gardului din plasă metalică, de la p. 9 la p. 1 pe perimetrul gardului din metal; a fost obligat Rusu Mihail să nu creeze obstacole lui Mihail Dascalciuc în folosirea bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx, amplasat în xxxxx, cu mutarea gardului ce aparține lui Rusu Mihail, conform actului de constatare din 13 aprilie 2017; s-a încasat din contul lui Rusu Mihail în beneficiul lui Dascalciuc Mihail suma de 9177,43 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor judiciare, ce constituie taxa de stat în sumă de 100 de lei, cheltuieli suportate pentru executarea lucrărilor cadastrale în sumă de 1077,43 de lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 8000 de lei. S-a indicat că hotărârea servește drept temei pentru operarea rectificărilor în Registrul bunurilor imobile a IP „Agenția Servicii Publice” și Serviciul Cadastral Teritorial Sîngerei.

Prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost admisă cererea de apel depusă de Rusu Mihail și a fost modificată hotărârea din 15 ianuarie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei în latura încasării cheltuielilor de judecată, cu

micșorarea cheltuielilor de judecată încasate de la Rusu Mihail în beneficiul lui Dascalciuc Mihail de la 9177,43 de lei la 1177,43 de lei, în rest hotărârea a fost menținută.

La 21 august 2018, conform plicului poștal (f.d. 192), Dascalciuc Mihail, reprezentat de avocatul Violina Munteanu, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel la judecarea cauzei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, precum și a apreciat arbitrar probele anexate la dosar, fapt ce a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Recurentul a precizat că instanța de apel incomplet a stabilit circumstanțele de fapt care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, aplicând eronat normele de drept material. Or, în acest sens instanța de apel făcând trimitere la prevederile art. 94, 96 Cod de procedură civilă, urma să aplice aceste prevederi legale în corespundere cu circumstanțele cauzei și materialele care demonstrează aceste fapte. Drept urmare, instanța de apel în mod eronat a ajuns la concluzia pe care își întemeiază soluția, neaplicând legea care urma a fi aplicată și anume aplicarea prevederilor art. 94, 96 Cod de procedură civilă.

Mai mult decât atât, în conținutul deciziei contestate instanța de judecată a făcut referire la lipsa unor înscrisuri, adică a listei detaliate a acțiunilor privind asistența juridică, însă aceasta contravine materialelor cauzei, deoarece la f.d. 101 se conține o asemenea listă în care sunt descrise cu lux de amănunte toate acțiunile asistenței juridice în prezenta cauză. Sub acest aspect, este de menționat că instanța națională eronat a concluzionat lipsa unui astfel de înscris la materialele cauzei, întrucât acesta fiind prezentat instanței de judecată și anexat la materialele cauzei.

Deci, instanța de apel nu a stabilit corect circumstanțele cauzei, fapt care a și dus la pronunțarea unei decizii ilegale.

Totodată, prin decizia contestată se constată atitudinea îndoielnică a instanței de judecată privind relațiile contractuale de asistență juridică dintre apărător și clientul acestuia, Dascalciuc Mihail, menționându-se lipsa contractului de asistență juridică dintre părți. Conform art. 52 alin. (8) din Legea nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, nicio autoritate publică nu poate influența direct sau indirect și nu poate controla contractul dintre avocat și client. Conform normei citate, în coraport cu decizia instanței de apel în ce privește contractul de asistență juridică dintre avocat și client, se constată o încălcare flagrantă a prevederilor legale citate supra, astfel instanța de judecată a urmărit un control a acestui contract de asistență juridică, fapt interzis de lege. De altfel spus, împuternicirea avocatului nu poate fi pusă la îndoială în respectiva cauză, deoarece la dosar (f.d. 20) este anexat mandatul avocatului anexat în condițiile art. 60 alin. (2) din Legea nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern. Mai mult decât atât, mandatul fiind eliberat în baza de contract, fiind un document de strictă evidență, legalitatea căruia nu poate fi pusă la îndoială.

Argumentul instanței de apel în ceea ce privește imposibilitatea încasării cheltuielilor de asistență juridică din motivul absenței contractului de asistență juridică, este o apreciere arbitrară a probelor și contravine prevederilor art. 130 Cod de procedură civilă. Astfel, se constată cu certitudine că reclamantul și apărătorul au respectat toate condițiile legale, fără careva abateri, iar decizia instanței de apel este una ilegală și neîntemeiată.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 21 iunie 2018.

Materialele cauzei atestă faptul că decizia contestată a fost expediată părților la 09 iulie 2018 (f.d. 174) și a fost recepționată de către recurent la data de 12 iulie 2018. (f.d. 179)

Astfel, recursul declarat la data de 21 august 2018, conform plicului poștal (f.d. 192) este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 14 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Dascalciuc Mihail, reprezentat de avocatul Violina Munteanu, și va casa decizia instanței de apel în partea modificării hotărârii primei instanțe și în această parte va menține hotărârea instanței de fond, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească

pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea cauzei.

Din materialele cauzei rezultă că în temeiul proceselor - verbale nr. 9 și nr. 10 ale МППГ „Victoria” din rl Lazovsc, emise la 18.12.1981 și respectiv, la 30.12.1981, sovietul a decis alocarea unui teren pentru construcții lui Dascalciuc Mihail și lui Beliciug Mihail în xxxxxx a câte 0,08 ha, în baza cererilor depuse (f.d. 46-49).

Prin adeverința eliberată de Primăria xxxxx se confirmă faptul că pârâțul Rusu Mihail a procurat de la soții Belciug Mihail și Maria casa de locuit individuală și terenul aferent casei în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 81 din 22.01.1988, fiind efectuate înscrieri în registrul de conturi al gospodăriilor nr. 6, cont personal 542 din anii 1990 (f.d. 13).

În baza deciziei Primăriei xxxxx nr. 2 din 01.10.1993 (proces-verbal din 22.09.1995, f.d. 14) lui Dascalciuc Mihail i-a fost repartizat în proprietate privată terenul cu suprafața de 0,0961 ha în hotarele indicate pe plan, pentru construcție locativă, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri al primăriei la nr. 627 la 01.06.1997, titlul fiind eliberat la 30 mai 2002 și înregistrat la ÎS „Cadastru”, filiala OCT Sîngerei cu nr. cadastral xxxxx (f.d. 8, 57).

De asemenea, în baza deciziei Primăriei xxxxx nr. 2 din 01.10.1995, proces-verbal din 22.09.1995, f.d. 14) lui Rusu Mihail i-a fost repartizat în proprietate privată terenul cu suprafața de 0,0969 ha în hotarele indicate pe plan, pentru construcție locativă, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri al primăriei la nr. 626 la 01.06.1997, titlul fiind eliberat la 30 mai 2002 și înregistrat la ÎS „Cadastru”, filiala OCT Sîngerei cu nr. cadastral xxxxx (f.d. 53).

La fel, prin actul de constatare pe teren (la modificarea hotarului terenului) din 13 aprilie 2017, elaborat de inginerul cadastral din cadrul ÎS „Cadastru”, OCT Sîngerei, în baza încheierii judecătorești s-a constatat că planul cadastral pe numele lui Dascalciuc Mihail nu corespunde cu amplasarea reală a terenurilor cu nr. cadastrale xxxxxxxx pe segmentele de la p. 1 la p.3; de la p.4; de la p. 4 la p.5; de la p.5 la p.1; s-a mai concluzionat că necorespunderea planului cadastral cu amplasarea reală a sectoarelor de teren se datorează greșelilor la elaborarea planului cadastral existent, astfel fiind propuse un șir de modificări ale planului cadastral (f.d. 65).

La elaborarea actului menționat mai sus s-a mai întocmit și actul de stabilire a hotarelor sectorului de teren în scopul elaborării planului geometric din aceeași dată, cu anexa - schema de stabilire a hotarului sectorului de teren și elaborarea noului plan geometric al bunului imobil nr. cadastral xxxxx, proprietar fiind Mihail Dascalciuc (f.d. 66-68).

Așadar, instanțele de judecată au concluzionat că toate înscrisurile anexate stabilesc cert că a fost admisă o eroare la efectuarea măsurărilor și respectiv a

înregistrărilor masive în comuna xxxxx, la caz a terenurilor cu nr. cadastrale xxxxx și xxxxx.

Concomitent s-a stabilit că divergențele dintre forma geometrică a terenurilor alocate inițial părților în anul 1981 și forma actuală a planurilor geometrice a terenurilor respective, a fost confirmată și prin ridicările stereotopografice pe localitatea xxxxx, executată de institutul УКРГНИИГИС în anul 1988, la comanda specială și care se păstrează la Arhiva Raională Sîngerei (f.d. 43-44), precum și confirmată și de funcționarii Primăriei xxxxxx. (f.d. 70)

În consecință, instanțele de judecată naționale au concluzionat că pretenția de actualizare a planurilor cadastrale a terenurilor cu nr. cadastral xxxxx și respectiv cu nr. cadastral xxxxx, amplasate în xxxxxxx prin corectarea erorilor, cu modificarea hotarului dintre gospodăriile lui Dascalciuc Mihail și Rusu Mihail conform actului de constatare din 13.04.2017, precum și cea de obligare a pârâtului de a nu crea obstacole în folosirea terenului și mutarea gardului conform parametrilor indicați în actul de constatare sunt întemeiate și necesar a fi admise.

Ca urmare a admiterii acțiunii înaintate de reclamant, instanța de fond a încasat din contul lui Rusu Mihail în beneficiul lui Dascalciuc Mihail suma de 9177,43 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată, care se compun din taxa de stat în mărime de 100 de lei, cheltuieli suportate pentru executarea lucrărilor cadastral în mărime de 1077,43 de lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 8000 de lei.

Instanța de apel verificând legalitatea actului de dispoziție adoptat de către prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei admiterii integrale a acțiunii înaintate de Dascalciuc Mihail referitor la actualizarea planului cadastral prin corectarea erorilor, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea imobilului, însă a indicat că instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia de a încasa cu titlu de cheltuieli de judecată de la Rusu Mihail în beneficiul lui Dascalciuc Mihail suma de 9177,43 de lei.

În acest sens, instanța de apel a relatat că suma pretinsă de reclamant de a fi încasată cu titlu de cheltuieli de judecată și anume a cheltuielilor de asistență juridică nu și-a găsit confirmare, deoarece reclamantul nu a prezentat contractul încheiat între Dascalciuc Mihail și avocatul Violina Munteanu, conform art. 60 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură, precum nici nu a prezentat lista detaliată a acțiunilor avocatului îndeplinite în baza contractului de acordare a asistenței juridice pentru a stabili cuantumul onorariului avocatului și compensarea de către instanța de judecată a cheltuielilor de asistență juridică.

Recurentul, prin cererea de recurs declarată împotriva deciziei instanței de apel, își exprimă dezacordul cu soluția pronunțată de către instanța de judecată precizând că argumentele expuse în actul judecătoresc contestat în partea modificării cuantumului cheltuielilor de judecată prin micșorarea acestora este ilegală și neîntemeiată, întrucât nu s-au stabilit corect circumstanțele cauzei, or la materialele dosarului au fost anexate probe suficiente pentru a stabili relațiile contractuale de asistență juridică dintre apărător și clientul acestuia, precum și a încasa onorariul avocatului.

Colegiul verificând în limitele invocate în recurs legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi, consideră că argumentele recurentului sunt întemeiate și necesită a fi admise, pe când ipoteza instanței de apel este neîntemeiată și urmează a fi casată, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care

a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 90 Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte :a) sumele plătite martorilor, interpreților, experților și specialiștilor; b) cheltuielile de efectuare a cercetărilor la fața locului; c) cheltuielile de înștiințare și chemare a părților în judecată; d) cheltuielile de transport și de cazare suportate de părți și de alți participanți la proces în legătură cu prezentarea lor în instanță; e) cheltuielile suportate de cetățenii străini și de apatrizi în legătură cu plata interpretului dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel; f) cheltuielile de căutare a pârâtului; g) cheltuielile de efectuare a expertizei; h) cheltuielile de executare a actelor judiciare; i) cheltuielile de asistență juridică; j) cheltuielile de declarare a insolvenței; k) compensațiile pentru timpul de muncă pierdut; l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanță și de participanții la proces.

În conformitate cu art. 96 alin. (1), (1¹) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Cu referire la cerința de încasare a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 8000 de lei, Colegiul decesează că instanța de apel a respins acest capăt de pretenție din motiv că partea reclamantă nu a prezentat probe care ar atesta suportarea cheltuielilor de asistență juridică în cadrul procesului civil și nici nu a prezentat contractul de asistență juridică.

Sub aspectul dat, este de precizat că Dascalciuc Mihail în cadrul procesului civil a beneficiat de asistență juridică acordată de avocatul Violina Munteanu, conform mandatului nr. 0780959 din 10 octombrie 2016 (f.d.20), eliberat în baza contractului de asistență juridică nr. 08/14.

Conform art. 60, alin. (1), (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19.07.2002, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Articolul 52 alin. (8) al aceleiași Legi stabilește că, nicio autoritate publică nu poate influența direct sau indirect și nu poate controla contractul dintre avocat și client.

Deci, prin contractul de asistență juridică se stabilesc relații/raporturi dintre avocat și clientul ce decurg din prestarea serviciilor juridice, care pot conține clauze confidențiale și nu pot fi prezentate în instanța de judecată.

Drept urmare, Colegiul menționează că instanța de apel nejustificat a respins cerința de încasare a cheltuielilor de asistență juridică din motivul lipsei la dosar a contractului de asistență juridică încheiat între avocat și clientul Dascalciuc Mihail, în condițiile când avocatul la semnarea contractului și-a asumat anumite obligații în vederea nedivulgării informațiilor confidențiale ce i-au fost comunicate în timpul

încheierii contractului de acordare a asistenței juridice, precum și să nu transmită, fără acordul clientului, documentele legate de exercitarea împuternicirilor de reprezentare a clientului său, ori, confidențialitatea comunicărilor dintre avocat și client este o garanție a unei apărări efective.

Din acest motiv, actul valabil prin care avocatul își confirmă împuternicirile în instanța de judecată este mandatul, care este prezentat în instanțele de judecată pentru a demonstra relațiile contractuale de asistență juridică dintre apărător și client, fapt ce a și fost realizat la judecarea prezentului litigiu. (f.d.20)

Cu referire la ipoteza instanței de apel privind lipsa unor înscrisuri ce ar demonstra acțiunile detaliate ale avocatului în vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale de reprezentare și stabilirii cuantumului onorariului avocatului, cu compensarea de către instanța de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, Colegiul va reține argumentele recurentului precum că la dosar există o asemenea listă în care sunt descrise toate acțiunile efectuate privind acordarea asistenței juridice în prezenta cauză. (f.d. 101)

Sub acest aspect, Colegiul precizează că instanța de apel fără a examina materialele cauzei a respins pretenția reclamantului de încasare a cheltuielilor de asistență juridică, fapt ce denotă că instanța națională la judecarea cauzei nu a stabilit corect circumstanțele cauzei și a pronunțat o decizie neîntemeiată, care urmează a fi casată.

De asemenea, este de menționat că în baza tabelului acțiunilor efectuate de avocat în exercitarea funcției sale, a fost eliberat bonul de plată seria XL nr. 089838 din 04 aprilie 2017, care confirmă achitarea de către reclamant a cuantumului onorariului avocatului în vederea remunerării muncii acestuia în prezenta cauză. (f.d. 102)

La capitolul dat, este relevant de a menționa și jurisprudența CEDO, conform căreia instanțele de judecată la soluționarea cererilor de încasare a cheltuielilor pentru asistență juridică, urmează să ia în considerare că partea care pretinde la compensarea acestora, necesită să prezinte dovada achitării onorariilor avocaților, adică copiile de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată și listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Colegiul indică că reclamantul a anexat acte suficiente în vederea admiterii pretenției de încasare a cheltuielilor de asistență juridică acordate de către avocatul Violina Munteanu, or la dosar este anexat atât mandatul care demonstrează împuternicirile de reprezentare a avocatului, cât și raportul / lista acțiunilor efectuate de către avocatul Violina Munteanu privind îndeplinirea obligațiilor contractuale de reprezentare.

În consecință, Colegiul conchide că instanța de apel neîntemeiat a respins cerința reclamantului de încasare a cheltuielilor de asistență juridică din motiv că la dosar lipsesc probe care ar justifica relațiile contractuale de asistență juridică încheiate între apărător și clientul Dascalciuc Mihail, deoarece materialul probator atestă contrariul.

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că instanța de apel a apreciat eronat circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică, iar hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei contestate și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În baza celor expuse, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f), art.445 alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Dascalciuc Mihail, reprezentat de avocatul Violina Munteanu.

Se casează decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dascalciuc Mihail împotriva lui Rusu Mihail, intervenienți accesorii Primăria xxxxxx, Instituția Publică ”Agenția Servicii Publice” și Serviciul Cadastral Sîngerei cu privire la actualizarea planului cadastral prin corectarea erorilor, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea imobilului, cu demolarea gardului și compensarea cheltuielilor de judecată, în partea modificării hotărârii din 15 ianuarie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei în latura încasării cheltuielilor de judecată, cu micșorarea cheltuielilor de judecată încasate de la Rusu Mihail în beneficiul lui Dascalciuc Mihail de la 9177,43 de lei la 1177,43 de lei și în această parte se menține hotărârea din 15 ianuarie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Nicolae Craiu